

B é t s.

Ovidius azt befzéli, az *Altal* változásokról (Metamorfózisokról) írt Könyveinek tizedikében egy *Pygmalion* nevezetű híres Képfaragóról, hogy az, úgy belé szeretett az önnön maga által készült képébe *Vénus* Isten-Affzonynak, hogy nem szűnt meg mind addig esedezni az Istenaffzonynak, míg az, az említett faragott képbe életet nem adott; melly meg lelkesített képet feleségül vett annakutánna *Pygmalion*. — A' szorong ttatott, esdeklő, 's a' maga buzgó kívánságát végre tsak ugyan meg is nyertt *Pygmaliont* úgy jádza most itt egy *Babini* nevezetű, 's ezen keresztül *Berlin*-be *) utazó híres *Olasz Éneklő*, hogy *Bétsnek* mind *Vénusai*, mind *Nem-Vénusai*, 's más *Lakosai* is olvadt szívvel tsudállják. Tsudállják a' szép *Tomeonit* is, ki a' szép faragott képet ábrázolja. Szinte egy óráig áll, minden mottzanás nélkül; úgy hogy sokan nem hitethették el magokkal, hogy élő személy vólna: míg nem végre meg elevenedését szemlélték.

A' múlt Vasárnap, ki vitette *Blanchardot Entzerstorf* Városa azon pompára, mellyel fel-függesztetett zárlója a' Templomba. Vendégség után, egy kis golyóbist eresztett fel, *Entzerstorfi* Polgár fővel *Blanchard* a' levegő-égbe.

Ö

*) Oda ajánlotta magát három ejztendőre. Két ezer arany lessz ejztendei fizetése, szállást is az Udvar ad néki. — Hallván egykor II. *Fridrik* az *Olasz Éneklőtől*, mit kívánna ejztendőnként? el szörnyűködött, 's azt mondja néki: „Hiszem egy *Feldmarsallnak* sem adok én többet!” — „No, felele az *Éneklő*, tsak énekeltesse tehát magát *Felséged* a' *Feldmarsalljai* által.

F

Ő Ts. 's Kir. Felsége, Juniusnak 28-dikán indúlt vólt ki *Mediolánumból*. *Velentzebe*, Jul. 6-dikára; *Triefbe* pedig 9-dikre várták. A' Fels. Tsálfárné, 18-dikon délután érkezett, *Ferentz Fő Hertzeggel* együtt *Grätzba*, 14-diken reggel *Mahrburgba* indúlt, 's ott várta F. Férjének fzerentsés érkezését. Talám hólnap meg fognak ő Felségek ide érkezni.

Schönbrunn mellett lévő *Pentzing* nevezetű helységről értettük, hogy Gróf *Károlyi Antal* ő Kegyelmessége, még mind ekkoráig beteges állapottal vagyon. Nyavalyája: *melly-vízi*-betegség. Gyakran el megy az ott ki bérlett kertjében sétálgatni, de udvari Hufzárok vagynak körülötte, hogy a' gyengeség miatt el ne essen.

Olly lovaglóok 's kötélén tántzolók jádzanak most itten, a' kik fő próbáit adják, a' testi gyakorlás' mire-mehetésének. A' kötélén tántzolók' társaságában van egy kerek ábrázatú Magyar Menyetske, ki, a' több remekjei között azt is tselekefzi, hogy a' mint egy sinór vastagságú dróton áll a' levegő égben, szájára illet magának egy katskaringos nagy vadász kürtöt, 's el vévén a' mellől kezeit, olly szép nótát hangoztat ki a' fuvás által belöle, hogy akárhol is számot tenne.

Mint Békességre mutató környülállást, úgy említjük, hogy sok Seregeink, mellyek a' Török szélek felé indúltak, újra vissza fordították útjokat; és hogy némelly Regementeknél 60's 70-en is botsáttatnak el szabadsággal egy egy Kompániából.

Magyar Ország.

Kis Kún Fülöp Szállásáról útasított Levelében így ír egy, magát meg nem nevezett érdemes Hazafi: „Különös fzerentséi vagynak ennek a' Helységnek. F. *Ferentz Fő Hertzeg*, mind menet, mind jövet hált itt, *Belgrádi* úttya alkalmas-sá-

ságával; a' közelébb múltt Juniusnak 21-dikén pedig itt választatott 's szenteltetett fel az úgy neveztetett *Tisza 's Dunaközi*, és *Dunamellyéki* Ref. Superintendenzianak Püspöke is következő tzeremoniával. Bé mentünk reggeli 8 óra tájban a' Szentegyházba, holott is rövid éneklés után, a' jelenlévő alkalmatossághoz intézett igen fontos könyörgést mondott T. Göböl Gáspár Úr, a' *Ketskéméti* Ref. Sz. Ekklesianak egyik lelki Páfztora. Predikállott annakutánna Sz. Pál' Zsidókhoz irtt Levele 5-dik Részének 4-dik verséről, mellyben ezek a' Beszédek olvastatnak: *Senki nem veszi magának e' tisztefféget, hanem a' ki hivattatik Istentől, miképpen Aron is.* Két órákig tartott a' predikátzió, de még is egyenlő figyelmetességgel halgatta azt mind végig a' sok helyűnnen öszve sereglett papi 's világi Személyeknek díszes Gyülekezete. A' predikátziót, vizsont buzgó könyörgés, és éneklés váltotta fel. Esedeztünk a' többek között Fels. Királyunknak Szerentsés útazásáért, 's életéért; úgy nem különben a' Felséges Királynéért, *Ferentz Fő Hertzegért*, jó Nádor-Ispányunkért, közönségesen az egész Ts. 's Kir. Házért, Hazánknek Fő Rendjeiért, 's Vitéz Seregeinkért is. — Vége lévén az Isteni Tiszteletnek, fel pontattak, és meg vizgáltattak, az arra rendeltt Egyházi 's Világi Személyek által, a' Superintendensre adott vokok, 's kevés idő múlva meg tudtuk, ki lessz a' Püspök, t. i. Főtisz. *Vég Veresmarti Sámuel* Úr, a' *Ketskéméti* Ref. Gyülekezetnek első Predikátora, 's a' *Ketskémétről* neveztetett Traktusnak Esperestje, ki is — a' Püspöki Sz. Hivatalról, Dunán túl való Püspök Főtisz. *Halász József* Úr által mondott fontos beszéd, *Jöj el Sz. Lélek Úr Isten* éneklés, buzgó könyörgések, 's az Esperestek' kezeiknek fejére való tétele közben, említett Főtisz. *Halász* Úr által Superintendensé fel szenteltetett."

Erdély Ország.

Kolosvárról, Julius' 10-dikén. „Az Ország' Rendjei, éjjel nappal dolgoznak; a' múlt héten minden nap Gyűlések tartattak, 's alkalmasint így is fog már e' hónap' végéig, a' midőn el oszlik a' Gyűlés. Közelebb, az Ország Gyűlése' intézetéről (organizáziójáról) való igen szép munka készült el, 's állíttatott meg, melyet a' Fels. Udvar leg inkább sürgetett. Minden jó reménységgel vagyunk, ő Felsége' kegyelmességéről; melyet magunk is igyekezzünk meg érdemleni.

Gróf *Bethlen Gergely* ő Nagysága, ma egy hete temettetett el. Ezen példás életű Ur, még a' maga halálát is alkalmatosságu' vette a' tanításra; mert végső rendelése szerént, nem hagyott 3 hétnél tovább teste a' föld' szinén; bútsúztatója nem vólt; tora sem.

Frantzia Ország.

A' Ministerek öfzveséggel a' Királyhoz mentek Jun. 26-dikán, éppen olly időben, midőn egygyütt lett volna a' Kir. Familia. Nagy kegyességgel fogadta őket a' Felség, 's igen meg indúlt rajta, midőn hallotta volna, minémű veszélybe hozta légyen őket a' Király' el távozása. — 28-dikon, a' külső Országí Ministerek is udvarlására akartak lenni a' Királynak; de nem bótstotta őket maga eleibe ő Felsége: minekokáért reá kérték mind egygyütt a' külső dolgokra ügyelő Ministert *Montmorin* Urat: jelentené meg a' Nemzet Gyűlésének, hogy ők el várják az eránt való rendelését a' magok Udvaraiknak, mi tévők legyenek a' jelen lévő környűállásokban (az az, hogy míg parantsolatokat nem vesznek a' magok Udvaraiktól, mihez alkalmaztassák ezentűl magokat, addig semmiről sem akarnak, mint *Párisi* Követek, tudni 's hallani.)

Marki

Marki *Bouille* Irását, mellyről D árkusunkban emlékeztünk vólt, fel olvastatta Jun. 30-dikai ülésében a' Nemzet Gyűlése, figyelmetessen meghallgatta; de meg vetésre méltónak találván, félretette.

Bouille Kormányozóikkal, más 30 Katona Tisztek is mentek által *Metzből Luxenburgba*, kik is azon Regementeknek neveikben, mellyeknél szolgáltak vólt, egy igen tüzes Levelet útasítottak a' magok tiszti Társaikhoz, kik vagynak egész *Frantzia Országban*; melly Levélből ide iktattuk ím e' következő töredéket:

„Valamit tselekedett eddig az úgy nevezett *Nemzet - Gyűlése*, vagy tselekedhetne még ezután: mi, mind azt semminek állítjuk. Mi, nem másképpen, hanem egyedül Királyi Igazgatás alatt akarunk szolgálni. Mi, szabad Királyt kívánunk, 's egyátallýában a' magunkét. A' *Frantzia* Katonaságnak méltósága, 's jussai hozzák azt magokkal, hogy ő a' maga Királyát meg szabadítsa, 's fogságából ki ragadja. Minden vagyonunkat, erőnket, 's életünket is tartozunk ezen szerentsétlen Fejedelemért fel áldozni; utólsó pihenésünkig tartozunk azon utálatos tsuda állatokat (monstrumokat) üldözni, a' kik erőszakosan magokévá tették a' Kir. Páltzát, hogy elvévén azt tőlök, vissza adhassuk annak, a' kinek törvényes jussa vagyon hozzá. Mi a' mi Atyáinknak vallásokban kívánunk élni, és meg halni. Esküszünk annakokáért — 's imhol az esküvés, a' mellyel meg kell esküdni, és a' mellyet az egész Világ jóvá fog hagyni — esküszünk, hogy mi meg-engefztelhetetlen gyűlölséget öntünk Gyermekünkbe, Szomszédinkba, 's Barátinkba a' Pártosok ellen, kik, gyilkosságaik, 's ragadozósaik után híznak — sőt szükség, hogy mind azok, valakik hívek a' Királyhoz, és a' *Frantzia* Birodalomhoz, valakik a' Népek' bődögságát kívánják, segítsenek bennünket arra a' végre tzelőző
Izán.

szándékunkban, hogy meg tisztíthassuk a' földet azoktól a' tsuda állatoktól, kik *Europának* legszebb Országát pusztítják, 's veszedelembé mutatják; a' kik tsúfot üznek a' leg jobb Fejedelemből, 's azt a' különben olly érzékeny, és nemes gondolkozású *Frantzia* Népet meg vakítták.

Frantzia Ország' Tisztjei! halljátok meg a' mi esküvésünket, 's mondjátok el azt Ti is, velünk együtt.

Esküszünk a' betsületre — úgymint azon egy jószágunkra, mellynek birtokában maradtunk — hogy mi készek vagyunk, Királyunk' szabadságáért meg halni; hogy mi, a' magunk gondolkozásunk' módját igyekezünk Gyermekeink' elméjükbe 's szíveikbe bé plántálni; hogy mi a' Pártosok' Fejeit, míg élünk, üldözni fogjuk — azokat a' főket, kik a' mi Uralkodónkból tsúfot üznek, 's reá mehettek, hogy erőszakot kövessenek el annak személlén. Betsteleneknek (infámisoknak) tartjuk mi mind azokat a' Katonákat, a' kik ezen Hitet le nem akarják tenni velünk együtt. Semmi meg nem tántoríthatja a' mi hívségünket, mellyre első esküvésünkkel köteleztük magunkat a' Királyhoz: bár tüzzel, méreggel, 's fegyverrel kegyetlenkedjenek is a' Pártosok, a' mi Atyánkfiai, Feleségeink, és Gyermekeink ellen. Ez az egy igaz esküvés az, mellyben akarunk meg halni.

Földnek Lakosi! Minden rendű, nemű, 's idejű *Frantzidák!* Hiszük, hogy jóvá fogjátok hagyni ezen mi igazságos bátorságunkat, 's ezt fogjátok Gyermekeiteknek felőlünk beszélni: „A' bál szerentse vette őket üzőbe; a' Pártosok' áldozatjaik ők; mindeneket el vesztették, de meg mentették — *betsületeket.*“

A' Konstitutzióra, 's a' törvényes, és katonai dolgokra ügyelő Ország - Gyűlési Deputátziókra azt bizta Jul. elsőjén a' Nemzet Gyűlése, hogy a' külömbkülömbféle jelentéseket bé vevő 's közlő,

és

és a' vizsgálódó Deputátziókkal egygezöleg, dolgozzanak, a' Kir. Familiának el távozása eránt egyg útasítást, 's azt minél előbb adják bé a' Nemzet Gyűlésének.

A' *Dauphin'* Nevelője eránt, következendő értelmű elő végzést hozott vólt Jun. 28-kán a' Nemzet Gyűlése: hogy t. i. öszve kell írni az említett nevelői hivatalra alkalmas Polgárokat, 's voksra kell botsátani a' választást; és a' kire megy azok közzül a' leg több voks, arra kell a' nevelést bizoni. Olly Személyt, a' ki Tagja a' Nemzet-Gyűlésének, nem lehet *Dauphin'* Nevelőjének választani. Tartozik a' Nevelő, a' Nemzet Gyűlése előtt kötelezni magát esküvéssel, hogy ő a' *Dauphin'* (vagy már a' mostani nevezet szerént, *véltt Örökös'*) életére, 's egészségére minden szorgalmatossággal fog vigyázni, 's személlyéért jót állani; a' *Dauphin'* szolgálatjában lévő Személylyek a' Nevelő' vigyázása alatt lesznek, 's töle függenek. — Minekutánna magának tartotta, előbbeni végzése által a' Nemzet Gyűlése azt a' just, hogy ő határozza meg a' *Dauphin'* *erköltst, testi,* 's *politikai* nevelésének módját: minél előbb munkába fogja azt venni. — Jul. 2-dikán, újra a' *Dauphin'* Nevelőjének dolga fordúlt elől. 53 Személyeknek neveiket olvasta fel a' Gyűlés' Titoknokja, kik a' Nevelői Hivatalra alkalmatosaknak adattak fel. Az említett 53 Személylyek' Laistromában elő fordúlt a' *Bouille* név is, melylyet leg ottan ki - töröltetett a' Nemzet - Gyűlése.

Értésére esvén az *Aureliánumi* Hertzegnek, hogy sokan kívánnák őtet Ország' Igazgatójának (Regensnek), egy jelentést tétetett közönségessé az Ujságokban, mellynek az az értelme, hogy ő kész, tellyes tehetsége szerént híven szolgálni Hazájának minden töle ki telhetőkben; de azon jusokról, mellyeket a' Konstitutzio nyújt arra néki, örökre le mond. — Illy ki-fejezéssel él,
emli.

említett jelentésében a' többek között: „Minek-utánna én, a' Népnek javáért, és a' szabadságért annyit fel áldoztam: nem lehet nekem a' köz-Polgárok' rendéből ki lépni, mellybe olly erős meg határozással állottam, hogy abban maradok változhatatlanúl.“

Bordeaux (Burdogala) Városában 500 Dámák állottak öfzve, kik között igen sok szép Asszonyok is vagynak, 's Klubot nyitottak Jun. 26-dikán a' néhai *Augustiniánusok*' Templomában; más nap, úgymint 27-diken egyesítették magokat a' Konstitutzió' Barátjainak Társaságával. 32-kon ismét egybe gyűltek, 600 szabad akarató Vitézeknek óltalmok alatt, 's egy bokkrétát vittek az új Püspöknek, a' ki az napon nagy Misét, 's *Téged Isten ditsérünket* éneklett, az ő öfzve szövethetéseikért. Jul. 14 dikén szándékoztak letenni a' polgári hitet, 's azon jeles alkalmatossággal magok előtt egy Gyermekek-Regementet botsátani, melly az ő tulajdon magzatjaikból áll. Társasági öltözetjek ezen Dámáknak: fejeér hosszú ruha, mellyet három színű-öv szorít derekaikhoz; bal vállaikat nemzeti bokkréta ékesíti, 's jobb kezeikben dárdákat hordanak!

Német Birodalom.

Ezen hónapnak 4 dikén kezdette el a' *Regensburgi* Gyűlés arról való tanátskozásait, minémű eszközőkhöz kellessék nyúlni, azoknak a' sérelmeknek meg orvoslására, mellyeket sok Német papi 's világi Méltóságoknak okoztak *Frantzia Ország'* 1200 *Solonjai* — a' Nemzet-Gyűlése' Tagjai — magok végzéseik által.

A' *Coloniai* Vál. Hertzeg, ezen hón. 4-dikén *Aachenbe (Aquisgránumba)* ment, holott is más nap, sok más Fő Vendégekkel együtt a' *Svéd Királynál* ebédlett. Az nap estve viliza tért a' maga lakó Városába *Bonnba*, a' hová érkeztek *Brüsszelből* 6-dikon a' *Frantzia Király'* két Ötsei:
a'

a' *Monfieur* ugyan Feleségestől; az *Artésiai Gróf* pedig maga.— Nagy mozgásban vagynak a' Nagyok is, ha nagyon mozgattatnak.

O l a f z O r s z á g .

A' *Nápolyi Felségeknek Romában* való létek után, azt irogatták vólt *Romából*, hogy a' *Nápolyi 's Római Udvar* között folyó pernek szerentséllen vége szakadt. De hogy az *Eggyesség* tsak rész szerént ment légyen tökéletességre, onnan megtetik, mert ez úttal se ballaga bé, *Péter és Pál* napja előtt való estvén *Romába* a' *Nápolyi* tizfra fejer ló *), 's el is olvasta ezen köteleesség' elmulatás végett, a' Sz. Szék' Fő Prókátora a' szokott protestátziót közönségellen, valamint a' fellyebb való esztendőkben tselekedett vólt, melly protestátziót fel szóval fogadott el *Pápa* ő Szent-sége.

A'

*) *Annak meg esmerésére tudni illik, hogy a' Pápa' ajándékozásából bírják Nápoly Országát a' Királyok (IV. Orbán Pápa ajándékozta vólt Anjoui (Andegavum) Károlynak, IX. Lajos Frantzia Kirdly' egyrik Öttsének, a' ki azon törvénytelen ajándékozásnál fogva, az Ország' törvényes Örökösének közönséges helyen fejét vetette) szokás vólt, esztendőnként egy fejer lovat küldeni Nápolyból Romába, mellyet Péter és Pál' napja előtt való estvén nagy pompával vitt bé, a' Nápolyi Királynak erre a' végre rendeltt Fő Ministiere. Az említett fejer lónak ezüstből vóltak a' pathói, valamint a' zablája, 's a' kengyelek is. A' veres bársony nyeret, drága aranyos terítő borította, mellynek közepére egy nagy ezüst Liliom; (ez az Ország' Tzimere) annak üregébe pedig 11548 Scudi (Tallér) vólt helyhetve.*

A' *Piemonti* (*Pedemontziumi*), és *Genua* Határok' Lakosai, újra öfzve kaptak most egyfzer. A' *Szárdiniai* Udvar, Seregeket; a' *Genuai* Közöns. Társaság pedig Bízatosokat rendelt, a' marakodó feleknek le tsitítására.

Lengyel Ország.

71. Minekutánna kívántt végre hajtotta volna a' Konstitutziónak nyomosabb részeit az Ország-Gyűlése: félbe szakasztotta Jun. 28 dikán a' maga Üléseit, Sept. 15-dikéig. — Örülhet ezen Gyűlés magának, mert rontás nélkül épített — 's bár néki is volt sok nehezen hajló tárgyakkal dolga, szintén úgy, mint a' *Frantzia* Nemzet Gyűlésének; de az előre jól meg fontoltt egyes erejű próbálgatás után, még is reá ment fzerentséssen, hogy hajtott, és nem tört. Aratja is már, bőltsen intézett hív fáradozásainak édes gyümölsét: mert érzi belől azt a' repeső örömet, melyet gerjeszt szívében, az általa fundáltt köz-bóldogságnak nyomos reménysége, 's látja a' Nemzetnek, a' maga új Konstitutziójával való nagy meg elégedését. Mert ámbár annak is találkoztak nem kevés *Momusai*, 's protestátziókat is adtak ki az ellen közönségeffen; mindazáltal számba se jöhetnek ezek, ha a' Konstitutzión meg nyugodtt, 's azt ditsekedve magafztaló Féllel egybe hasonlítottak; mellyen valóban annál inkább álmélkodhatik minden, mentől jártasabb a' *Lengyel* Historiákban, 's tudja, minémű gondolkozás módjával birt tsak kevéssel is ez előtt szintén közönségeffen a' *Lengyel* Nemesség, hogy t. i. tsak magát tartotta egyedül *Nemzetnek*; az új Konstitutzió pedig Státus' Tagjaivá tette mind névvel, mind valóssággal a' Nemteleneket is.

Elegyes Tudósítások.

318 Nem tsak a' magános Emberek nem szoktak meg elégedve lenni, a' magok sok-sok.

sokkal. Ritkán elégesznek állapotjokkal a Polgári Társaságok is. — Az *Amerikai* 13 Tartományok, el érték abbéli tzéllýokat, hogy ki rázták nyakokból a' *Nagy Británia'* jármát, 's szabad Státusokká lettek; azonban *Közép-Karolina* nevü Tartománnyában az említett Közönséges Társaságnak sok Követője akadt nem régiben egy *O Fallon* nevezetű Tsábítónak, a' ki azt ígérte a' Lakosoknak, hogy ő fordítást fog tenni a' Konstitutzíójokon, 's már a' múlt Apr. közepe táján egy formaruhás Regementje is vólt készen, és 4 ágyúja, 's derekassan fenyegetődzött. A' Fő Kormányfzéknek Elölülője, meg hirdettette arra nézve mindenfelé a' Tartományokban, hogy ki ki őrizkedne a' meg nevezett Tsábítónak sugallásától.

Spanyol Ország, a' *Frantzia Országgal* határos széleken naponként öregbíti vigyázó fegyveres Népeinek számát, és majd tsak nem minden közösülés meg szűnt közöttte; és *Frantzia Ország* között. A' levél-hordó Posták is, mellyek *Frantzia Országon* kereftül szoktak vólt eddig hetenként járni *Olasz Országba*, más útat vettek már most magoknak, t. i. *Barcellonánál* hajóra ülnek, úgy mennek *Genuába*; és ismét azon az úton térnek vissza is. — A' *Szent Antal* Apátúr' Papi Katona-Rendjének, mintegy 20 Klastromai vóltak *Spanyol Országban*; de egy időtől fogva, igen alá ment vólt már, Tagjainak számára nézve a' dolga; a' múlt Jun. 10 dikén pedig vég órája is el érkezett, és még tsak testamentomot se tehetett szegény feje, hanem a' Király tette azt helyette, ki is önnön magáról leg elsőben gondoskodott, mint szokás a' testamentom-tételben, mert az említett Klastromok' alkalmas jószágaikat mind magának ítélte; a' Rend' Pap Tagjait illendő Plebániákra el rendelte; nem Pap Tagjainak pedig bizonyos fizetést szabott.

Egy

Egy *Párisi* Tudósításból azt olvassuk, hogy midőn vissza vitetett volna oda a' Kir. Familia Jun. 25-dikén: sehol se lehetett *Anglusokat* látni a' Nézők között, a' kik pedig nagy számmal vagynak most *Párisban*. Egytől kérdezték némelly *Frantzizk*, miért nem jelent volna meg, egygy olly különös tárgynak szemlélésére? Attól tartottam, felele az *Anglus*, hogy a' mi *Első Károlynaknak* feje talál képzelődésem előtt termeni; pedig engemet mintha le forráznának, ha tsak fűtő emlékezete ötlük is eszembe említett szerenstetlen *Királynk*' halálának. — (Közönségesen tudva vagyon, hogy *I. Károly* Királyoknak fejét vetették az *Anglusok*; de azt talán sokan nem olvasták, a' mit *Angliáról* ki adott betses munkájában említ *Archenholtz* nevezetű tudós Német Író, hogy' történt volna említett *I. Károlynak* hideg tetemeivel. Így beszéli elő *Archenholtz* a' dolgot: „A' meg öletett *I. Károlynak* teste a' *Vindfori* Kápolnában temettetett el először; 's a' közönséges vélekedés szerént, még most is ott vagynak a' tsontjai a' Khórus alatt lévő Kriptában; hanem különösen mitsoda helyen: azt senki sem tudja — hanem a' leg jobb Hístorikusok azt tartják igaznak, jöllehet a' Nemzet' betsületeért el halgatják, hogy a' Királyi Részben lévőek által el vitetett a' Királyi Test *Vindforból Vestmünsterbe*. Midőn annakutánna *II. Károly*' országlása alatt el végeztetett volna, hogy a' *Cronvell*' tetemei ki vétetvén a' koporsóból, 's meg tisztogattatván, akasztó fára köttessenek: történt, hogy vagy hibából, vagy gonofzságból a' Király' teste vétetett fel, a' *Cronvellé* helyett. Midőn azután el akarták mettzteni a' főt a' testtől, hogy azt nyársra függeszthessék, akkor vették észre az a' körül forgolódók, valamint a' sok Nézők is, hogy már az előtt külön vólt a' fő a' testtől, és tsak

tsak úgy volt a' nyaknak hátulsó részéhez varrva.“)

Móldva Országban, Kimpolungnál nagy kints-re találtak egy odvas fában, mellyről minekutánna jelentés tétetett volna a' *Románi* Igazgató Tanátsnak; ez által pedig a' *Gallitziai* Fő Kormányfőeknek: Máj. 6 dikán költt következő értelmű végzése hirdettetett ki ő Felségének, a' *Gallitziai* 's *Bukovinai* minden Lakosok között, hogy a' kinek igaz jussa talál lenni az említett kintshez, jelentheti magát három esztendőök' el-forgása alatt a' *Lembergi* második Törvény-Széknél.

*Lemberg*ből írják, hogy *Janov* nevezetű helységnél álló tábori vontató lovaink közzül több el hűlott egy nap ötvennél. A' ló, frissnek, 's egészségesnek láttzik, azonban el kezd egyszerre mohon enni, darab idő múlva pedig tátogni, 's tsak le dobban, mintha föbe lőtték volna. Egy katonai Kommisszió rendeltetett oda *Lemberg*ből, hová az említett hely másfél posta állásnyira vagyon.

A' Ts. 's Kir. Felségnek *Párisi* Követe Gróf *Mercy*, kit előbb *Hágába*, annakutánna pedig *Brüsszelbe* küldött volt tellyes hatalommal ő Felsége, minekutánna kiváltképpenvaló foganattal el járt volna a' reá bizott dolgokban: oda hagyta ezen hónapnak 5-dikén *Brüsszel* Városát, 's ment *Spába*, hogy ott terhes fáradozásai után magát ki pihenhesse.

Gróf *Metternich*, a' ki eddig *Köllni* (*Colonia*), *Trieri* (*Treviri*), *Alsó Rajnai*, és *Vestfáliai* Követe volt ő Ts. 's Kir. Felségének; most pedig *Német Alföldi* tellyes hatalmú Minisierre rendeltetett az említett Felségtől, *Juliusnak* 4-dikén indúlt *Kölln* Városából *Brüsszelbe*. Nagy tiszteletet tettek néki a' *Limburgiak*, hozzájuk lett érkezésével.

A'

A' Nagy Británniában lévő napkeleti Indiai kereskedő Társaságnak *Nábob* nevezetű Vasallusa olly palotát építtetett magának, mellynek kerülete egy óránnyi járó föld. Rend szerént való vadászki eszköze, 40,000 gyalog emberekből, 750 elefántok, 's 5000 lovakból áll. — Ehez képest nem lehet sokallani, hogy 300 vadász kutyája vólt a' *Frantzia Ország* Királynak az előbbeni időkben; de külön külön mind a' két rendbéli nagy vissza-élést méltán kárhoztathatni.

Juliusnak elsőjén költt *Londoni* Leveleknek ez a' foglalata: Itt most, *Frantzia Ország* állapota lett a' közönséges belzédnek tárgyává. A' békefégről, hadról, vagy a' hajós Seregnek tengerre való szállásáról semmi se hallatik. — Az *Orosz Tsászárné* vég-feleletével, mindúntalan várnak 15 napoktól fogva egy Kurirt *Péttersburgból*. Imhol a' nyár el megy, a' tsupa várásban, 's két hónap mind öfzve a' közö, a' melly idő alatt valamit lehetne még, nagy hajós Sereggel indítani a' *Bált* tengeren. — Az illy környülállások nagyon hitelessé teszik azt a' hirt, melly szerént a' *Szisztóvi* Gyűlésnek mássa fog *Lithvániának* határán, *Breitenstein* nevezetű helységben tartatni, *Russzia*, *Anglia*, és *Prusszia* között. — *Anglia* részéről, *Favkener* Úr vagyon, a' mint mondják, ki rendelve, a' ki ugyan csak *Péttersburgban* vagyon most a' Békefégről dolgában; *Prusszia* részéről pedig Gen. *Möllendorf*, Státus-Minister Gr. *Schulenburg-Kehnert*, 's Kabinétbéli titkos Tanácsos *Papritz* Úr. — Az *Orosz Udvar* részéről kik fognak oda küldetni: még nints hírnök.

A' Vallási Türelemnek jeles példája.

Melly nagy kegyességgel viseltessék *II. Katalin* más vallású Alattvalóihoz ki tettzik abból is, hogy

hogy az *Ohrenburgi* Tartományban találtató Török Felekezet' Izükségére a' *Kóránt* gyönyörűen ki nyomtattatta; Fő Papot (Muftit) is tett nékiek, úgymint - *Achum - Muhamed - Dscham Hufset*, a' kinek esztendei fizetésül 1500 Rublákát rendelt. — *Usó* Városában, pap nevelő Házat is fundált, mellyben a' Török Nevendék-Papok (Ulimas) Egyházi hivataljokra rendesseu kélzítettnek.

A' bajusznek betses vóltáról.

Annyira betsültetett a' bajusz, izinte a' XI-dik Századig a' *Frantziáknál*, hogy azzal kívánták magokat különböztetni minden iga alá vettetett Nemzetektől. Meg vólt a' bajusznak ezen betsülete mind addig, míg *Vilhelm, Roueni Érsek* fel nem fegyverkezett a' hollzú haj és bajusz ellen. Az végeztetett t. i. egy közönséges Papi Zsinatban 1096. esztendőben, hogy a' ki hollzú haját és bajuszt visel, az a' Keresztény Anyaszentegyházból ki tiltassék, sőt hólta után a' szokott halottakért való könyörgésben se foglaltassék. El vetette erre nézve *VII. Lajos Király* is a' bajuszt, de a' mellyért annyira meg utálta Hitvese a' szép *Aquitániai Eleonora*, hogy azon naptól fogva Férjétől való el-válását kívánta, és meg is nyerte. El válván *VII. Lajos Királytól*, férjhez ment *Henrikhez*, a' ki ugyan még akkor *Normandiai Hertzeg* vólt; de nem sokára *Angliai Királya* leve. Jegyben adta *Eleonóra*, a' maga új Férjének *Poitou, 's Guienne* Városait, 's ez szolgáltatót alkalmatosságot ama' nevezetes *Frantzia Háborúra*, melly 360 esztendőig tartott, 's *Frantzia Ország*nak 3 millió embereibe került.

* * *
Féber Könyvnyomtató' *Pozsonyi*, és *Komáromi* könyvesboltjaiban, következő új munkák találatnak:

A'

A' Protestáns Vallás' két ágának egyesíthetése felől való rövid jegyzések. 1791. 8. rét. 31 óld. az árja 7 kr.

Erköltsi, és elegyes Versek, mellyek némelly jelesebb Német Versköltőkből: Gellertből, Hagedornból, Kleiſtből, Cronegből, és Höltyből fordítódtak Sz. I. ált. Pozsonban, és Komáromban Véber' betűivel 1791. 8 rét. 194 óld. 30 kr.

Bétsben, közelébb került ki a' sajtó alól:

Philosophicum Tentamen, in quo demonstratur ex Natura Dei, ejusque attributis lumine rationis cognitis divinam rerum futurarum praescientiam falli non posse, nec tamen libertatem actionum humanarum affligere. Auctore Samuele W. Tsernátóni, Philosoph. & Mathes. Professore P. O. Viennæ Typis Surdorum, Mutor. Instituti 1791. 8. rét. 219 óld.

Küldjük az *r* árkust, az Ország-Gyűlése' Historiájához tartozó Aktákból.

A' múlt postán, illy alólírástú rajzolatot küldöttünk: *Kép-Ráma Musirákn.* A' jövő alkalmatossággal bővebben fogunk róla szólni.

* * *

Bischofswerder Oberſter Úr, tegnap indúlt Berlinbe vissza Bétsből, a' hol múlatott vólt 4 Kurirokkal együtt néhány napokig. Ugy értjük, hogy Követtségének tzéllya lett légyen, az Orosz, Prusszus, Anglus, és a' mi Udvarunk között felállandó négyes frigynek eszközlése.

Költ Bétsben, Júliusnak 19-dik napján 1791.

